

AZ ÉLET FELSZABADÍTÁSA

Krishnamurti beszéde

Annyi fantasztikus hír kering felőlem, hogy kénytelen vagyok azzal a kéréssel kezdeni beszédemet: ha valóban meg akartok hallgatni, tegyetek félre minden előítéletet. Amiről én beszélek, az épp annyira illet titeket, mint engem; s noha számomra ez az egyedüli igazság, nem azt jelenti, hogy egyedül az enyém. Olyan igazság ez, amilyent minden ember elérhet, nem pedig, amilyent csak a választottaknak és tanultaknak tartanak fenn. Mindenütt, ahol ember gondolkodik, érez és küzd, ez az igazság a csúcspontja és virága mindennek; és minden ember számára ez jelenti a tiszta értelem és tiszta szeretet betetőzését, azt az élő egybeolvadást, ami a bölcsesség és üdvösség vegyülete, folyton tartó látást és szüntelen boldogságot. Számomra ez a legmagasabb rendű valóság, és olyan dolog, amihez minden ember épp, mert ember, elérkezhetik.

A dolgok igazi értéke

Ami engem illet, tulajdon tudásomból beszélek az igazságról, mert én tudom, hogy felszabadítottam az életet, amelyet előbb vagy utóbb mindenkinek fel kell szabadítania, és mert tudom, hogy ebben a szabadságban megvilágosodást nyertem, ami csak más elnevezés arra, amivel a dolgok igazi értékének megismerését jelölik. Ezért hát ne vegyéték pusztá szólámnak azt, amit mondok, sem valami ködös keleti bölcséletnek. Nem az, mert amit szabaddá kell tennetek, az maga az élet; az étellel kell viaskodnotok, az étellel kell küzdenetek szünet nélkül, ha meg akarjátok szerezni az igazság teljességét.

Különleges kiválasztott csoporthoz, központhoz vagy emberekhez sem beszélek, akik elkülönítik magukat a világ többi részétől. Az én számomra ilyen csoport nincs. Nem ismerek kiválasztott embereket. Én csak a világot ismerem, és a világ ti vagytok, ti és az emberiség többi része. Nincs itt szó kivételes központról, amelynek tagjait különösképpen minősítették arra, hogy megértsék az én szavaimat. Amit én mondok, az egyformán szól mindenkinek.

Azt szeretném, ha, amit mondok, semmiféle filozófia vagy rendszer szempontjából nem tárgyálnátok, hanem csakis gyakorlati szemmel fogadnátok. Azt óhajtom, hogy magatok lássátok meg, mint válik be, mert minden igazságnak cselekvés a próbaköve. Abból, hogy milyen tett következik valamely gondolatmenetből, ítélnétek meg magát a gondolatot. Mert az igazi gondolat rendhez, békéhez és összhanghoz vezet, míg a valótlan gondolat csak káosszal, bajjal és mások kizsákmányolásával érhet véget.

Fiatalnak és öregnek

Ne higgyétek, hogy amit én mondok, az csak az ifjúságnak szól, az öregekre pedig nem vonatkozik, vagy megfordítva. Amint részekre osztjátok az életet, és úgy gondoltok az élet céljára, mint ami a távol jövőben esetleg elérhető, elveszítettétek ennek a megvalósításnak gyönyörű szándékát, mert az élet lehetősége a cselekvés pillanatában van. Az élet nem ismer különbséget öreg és fiatal között. Az Örök Most-ban nincs sem idő, sem az időnek fokozata.

Arról az életről beszélek, amelyik mindnyájatokban megnyilvánult, és minden nemzetiség, osztály és vallás megkülönböztetésein túl van; arról az életről beszélek, amely, miután lényegében szabad, örökösen azon küzd, hogy megvalósítsa ezt a szabadságot; arról az életről beszélek, amelyikben nincs különváltság, amelyik önmagában a végső valóság, egy, egész és örökkévaló. Ezzel az étellel foglalkozom én, s azzal, hogy mint lehet szabaddá tenni, úgy, hogy felszabadultan önmagától tevékenykedjék, és tartós üdvösségben, boldogságban lakozhassék. Üdvösséget mondok, mert a boldogság az élet igazi beteljesülése, legmagasabb rendű valóság, amit ember elérhet. Amikor erről a boldogságról beszélek, mindenféle elmélettől függetlenül teszem. Arról beszélek, amit tudok, és saját tudásomból mondom, hogy ha elsepertetek minden illúziót, akkor minden vagytok; eggyé váltok minden emberi erőfeszítéssel, akár jó, akár gonosz az, és a múltnak és jövőnek minden emberi vívmányával. Ha megszabadítottátok ezt az életet bensőtökben, akkor megvalósítottátok az igazságot, ami a boldogság.

Lázongás és előítélet

Az élet válogatás útján való fejlődés folyamata; és ez így van, akár fiatal, akár öreg valaki. Ifjúságnak, aggkornak egyaránt megvan a maga káprázata. Az öregeknek ott vannak a rejtett előítéleteik illúziói, melyekbe az élet konfliktusai elől menekülnek. Korunk fiatalságának pedig nagyon is gyakran egyáltalán nincs hite; lázadásban van minden ortodoxiával szemben. Ámde ez a lázadás maga is illúzió lehet, mert nagyon is gyakran csak rejtett önámítás az. Minden ortodoxia ugyanis fegyelemmel jár együtt, és a tekintély elleni lázongás csak ez ellen irányuló lázadás. Így mindkettőnek, fiatalnak és öregnek egyaránt megvan a maga sajátos illúziója. Az öregember az előítélet kényelmességében, a fiatal pedig kényelmes hitetlenségben van. Öregembernél tespedésre, ifjúnál céltalan lázongásra vezet. Ha gyökerében vágjátok el az illúziót válogatással és erőtök megfeszítésével, akkor felszabadítjátok azt az életet, ami az igazság. Nem valaminek az eléréséről van szó, hanem csak felszabadításáról annak, ami már jelen van. Azzal, hogy az életet szabaddá teszitek az illúzióktól, képessé teszitek arra, hogy szabadon működhessék rajtatok keresztül, és így megalapozzátok magatokban a gondolatnak azt a derűjét és az érzelemnek azt a tisztaságát, ami az élet szabadságának tulajdona. Hogy az illúzió gyökerére sújthassatok, tudnotok kell előbb, mi ez a gyökér. A vágy az. Fürkésszétek ki, mik a titkos vágyaitok, és megtudjátok, mi teremti az illúziótokat. De ne igyekezzetek a vágyat kiölni, mert a vágy élet. Csak igaz módon igyekezzetek vágyakozni, vagyis az egyetemes élet, s ne az elkülönült élet szempontjából. Ha ezt meg tudjátok tenni, elértétek azt a vágyat, amely nem teremt káprázatot.

A vágy megfinomítása

A vágy megölése árán keresni az igazság elérését ugyanaz, mintha az ember a fa gyökerét pusztítaná el, és egyben elvárná, hogy az hűvös árnyékot, illatot adjon és zöld leveleket hajtson. Ha megölitek a vágyat, akkor a legemberibb növekedéseket pusztítjátok el. A probléma az, hogy az ember fenntartsa, és intenzívvé tegye a vágyat, s egyben megakadályozza abban, hogy illúzióban keressen kielégülést. Ha ezt egyszer meg tudjátok tenni, akkor vágyatok szabad. Legtöbb embernél összeütközés van a vágy és az önmegvalósítás amaz eszközei között, amelyeket a vágyra erőszakol, és így, ahelyett, hogy a vágy boldogságban találna megvalósulást – mint ahogy kellene – bánattal végződik. Amint pedig ez bekövetkezik, a vágy azonnal vigaszt keres. Más szóval, saját következményétől megriadva önmaga elől keres menedéket, és ezen mód a spiritualitásnak egy képzeletbeli mértékét,

standard-jét állítja fel. Ezzel a mértékkal csaknem mindenki meg van elégedve, mert nem érti, hogy az nem az élet beteljesülését, hanem ennek a beteljesülésnek épp a kerek tagadását jelenti. Az életből kiáradó szellemiesség természetesen nyilvánul meg a magatartásban. Ahol a szellemiesség csupán menekülés az élettől, ott mindig konfliktus van közte és a magatartás között.

Három fokozat van a vágy fejlődésében. Első fokon az ember azt hiszi, hogy akkor lesz boldog, ha háza, kocsija, könyve, pénze van. Nem kárhoztatom ezt a fokozatot; természetes, első kísérlet ez annak az igazi vágyakozásnak a kialakítására, amelyet az illető ember még nem ért meg. Tulajdonképpen a személytelen boldogságot és szépséget keresi; de ezt nem érti meg és egészen természetesen személyi tulajdon hajszolásának értelmezi. Ám az ilyen hajszolás irigységgel, mohósággal, gyűlölettel és mások kizsákmányolásával jár, mert mások kárán éri el a célját, és mivel ilyen természetű, előbb vágy utóbb kiábrándulás kell, hogy kövesse.

Szellemi vigaszok

El kell jönnie az időnek, amikor az ember rájön arra, hogy birtoklással a boldogságot sohasem lehet elérni; és amikor megérti, akkor rendszerint belép a vágy második fokozatába, birtoklás iránti vágyát a finomabb dolgok világára irányítja. A vágy itt szellemi vigasz való mohóság alakját veszi fel, amely őt az élet konfliktusaitól van hivatva megvédeni. Amiként gazdagságot és egyebeket kívánt, hogy azok a fizikai lét küzdelmeitől óvják, úgy keres most vezetőket, gurukat, tekintélyeket azért, hogy azok egy magasabb világ konfliktusai elől védjék. Ámde ez illuzórikusnak bizonyul, mert a konfliktustól egyedül csak győzelemmel lehet megszabadulni. Így hagyja el az ember a vágy második fokozatát, és lép a harmadikba. (Ne felejtjük el, hogy ezek a fokozatok nincsenek meg a valóságban. Az életet nem lehet így felosztani. Csak a könnyebb megértés kedvéért beszélek ilyen osztályozásról.)

A harmadik fokozat első tekintetre pusztán tagadás, mert ez minden olyan kísérletnek a feladása, aminek célja, hogy az ember kívülálló dolgokban keressen boldogságot, akár külső fizikai kényelem, akár külső spirituális vigasz az, mint pl. Mester, tanító. De ha bátrak vagyunk, és igazán belépünk ebbe a fokozatba, azt találjuk majd, hogy ez pozitív, nem negatív. Minden külső segítség keresését kizárni annyi, mint felszabadítani azt az igazi vágyakozást, ami csak a bensőnkben található meg. Ez az, amire valamennyien sóvárgunk szüntelenül, de nem ismerjük. Ez a külső segítség keresésének igazi magyarázata. Ha a vágy ily módon szabadabbá lett, akkor az élet is felszabadul. Az ilyen vágy számára nincs más, csak élet.

Az intuíció világossága

Az igazi vágy tiszta létezés, legmagasabb rendű igazság, legmagasztosabb szellemisség, az abszolút. Összeolvadása a szeretetnek és intuíciónak, Isten, minden.

Hogy tehát felszabadíthassátok a vágyaitokat, előbb tisztán kell látnotok annak a kielégülésnek természetét, amelyet azok követelnek, és azután tegyétek próbára ezt a kielégülést az intuíció világosságánál; más szóval, lássátok meg, mi értéke van annak a tiszta létezéssel kapcsolatban. Mert kétségtelenül azt látjátok majd, hogy nem lehet igazi megnyilvánulása olyan váagnak, amely a kielégülését mástól teszi függővé.

Egyedül magatokban és saját magatok valósíthatjátok meg a tiszta létezést úgy, hogy tisztára a ti saját erőfeszítésetekkel, tulajdon folytonos választásokkal és kivívásokkal éritek

el a vágy igazi beteljesülését – azt a beteljesülést, amely után az élet vágy alakjában valóban sóvárog.

Csak egy próbája van minden gondolatnak és érzésnek, és ez annak az eldöntése, vajon azok az örökkévaló világába tartoznak-e? De ennek a próbának az alkalmazása annyit jelent, hogy magatok gondolkozatok és érzetek – pedig ez az, amit a legtöbb ember legkevésbé akar megtenni. Független nézőpontból kell látnotok az életet; gondolatotok eredeti legyen, ne gépies. A legfőbb valóság kulcsa: függetlenség. Bármily nehéz is, ezt kell gyakorolnotok rettenthetetlenül.

Közvetlen folyamat

Nőni annyit jelent, mint küzdeni, és amiért küzdenetek kell, az nem a külön énetekért történik, sem ennek vagy annak a különleges erénynek kiműveléséért. Az élet felszabadításáért kell küzdenetek. Erre a kérdésre kell választ adnotok: benső impulzusból, minden kívülálló dologtól függetlenül, spontán, természetesen fakad-e? Csak így lehet elérni a legmagasabb rendű igazságot. Minden egyéb rendetlenséget, zavart, szomorúságot támaszt. Az élet kalitkába zárása az, vagy legjobb esetben egyik kalitkának másikkal való felváltása. Így hát az a boldog ember, aki megtalálta a maga igazságát – nem más igazságát -, aki a tulajdon intuíciója sugallatát követi, ami pedig a benne levő Örökkévalónak hangja.